

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H

N

Ø

R

R

E

I

NR. 11 - 1971 - 63. ÅRGANG

S

BED OG ARBEJD

S

U

M

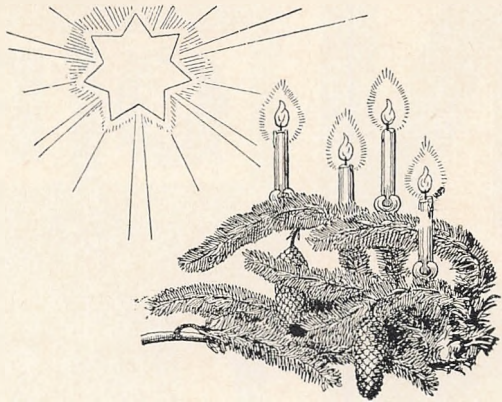
HØJSKOLE OG EFTERSKOLE
UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

---

*Advent
kommer ...*

og så

bli'r det jul

*Jul med klokkemalmens højtidsklang,
festen med dens lys og glade sang,
barnets fest som ingen anden fest,
varslet af et kor af englestemmer,
da Guds Søn blev jordens julegæst.*

*Somren svandt. Ak, somren er så kort,
alt for hastigt svinder tiden bort,
og mod årets hæld det atter går.
Det er en af livets faste love:
Først en vinter ... og så kommer vår!*

*Det er livets lov, som lydes må,
men som mange ikke kan forstå:
Først skal vi igennem mørkets tid,
måske sorg og savn og strid og smerte,
førrend somren kommer, lys og blid.*

*Somren med dens sol og blomsterflor,
lærkesang, og sæden god, der gror,
modnes imod høst, så gyldengul – –
modning, ja – modning til høst er inde –
efterår – og så: Så kommer JUL!*

*Lys blev tændt – og hyrder vejen fandt
hen til HAM! Ja, det var altså sandt,
hvad de gamle spå'de, det var sket!
Mørket veg for lyset fra det høje,
og de havde verdens frelser set! – –*

*Som vi tænder lampen imod kvæld,
tændte GUD s i n lampes strålevæld
til at lyse op for hver på jord,
vise vej igennem nattemørket
for enhver, som søger, og som tror. – –*

*Nu vil efterårets storm og slud
atter bringe om en vinter bud,
hård for markens dyr og vilden fugl,
ond for den, der savner mad og ly – – men:
ADVENT kommer – og så blir det JUL!*

Lili Hübschmann

Dus med Vorherre

– Ja, jæ siger du. For når jæ er dus med Vorherre, ka jæ vel osse sige du til daj!

Det var let at se, at det var en fyrbøder, der afleverede denne salut. Klunset og sve-dekluden om halsen røbede det.

Den adspurgte, en bred og djærv fiske-skipper, smilede godmodigt og svarede: »Ja, den er helt i orden, men kom hellere indenfor. Du ser ud, som om du lige har haft en drøj hundevagt.«

Fyrbøderen så sig forlegen om, da han kom ind i dagligstuen. Han var åbenbart ikke vant til så kønne omgivelser.

– Det må jæ sige, du bor pænt. Du kan sagtens være tilfreds med tilværelsen. Det må være dejligt at komme hjem efter en havtur til kone og børn og villa og bil. Det er ikke som en stymper som mig. Et beskidt kammer ombord og ingen glæder uden de øller, man tyller i sig. Ingen, som holder af en. Ingen at komme hjem til. Jo, du kan sagtens! Hvis jæ var dig, ville jæ være taknemlig.

– Det er jeg sandelig også, smilede skipperen og så venligt på fyrbøderen. Tak, fordi du mindede mig om det.

– Nå, det var nu så meget at sige tak, fordi man er en flab, for det er jæ. Men for at springe midt ud i suppedasen: »Du mangler en mand. Ka jæ få hyre med dig?«

– Jeg synes, du skulle præsentere dig først.

– Ja, undskyld! Charles Hansen, søfyrbøder. Kendingsnavn: Charles Langarm.

– Jeg har ikke brug for en fyrbøder, men en kok, og det kan du vist ikke klare.

– Hvorfor sku jæ ikke kunne det. Min mor var god til at lave mad. Det er sikkert arveligt.

– Det er ikke alt, der er arveligt. Din mor drak sikkert ikke bajere, men du ser ikke ud til at nøjes med sødmælk. Skønt det

ikke er middag endnu, er du allerede godt lakked til.

Skipperens stemme var efterhånden gået over i et bøsere tonefald.

– Jamen, det er jo netop derfor, jæ kommer. Jæ vil ud af alt det der. Ser du skipper, man kan sagtens klare det, man ikke fristes af. Jæ fristes hver dag. Nu til morgen var han der igen, min makker, Jens Rødtud.

– Lad os dele et par bajere, Charles, sa' han.

– Næh, sa' jæ. Ikke mere her. Jæ vil være afholdsmand nu – osse li' fra denne morgenstund. Det ka du bide dig i næsen på!

Så grinede han.

– Gener ikke mit bovspryd, Charles. Det er det eneste lyspunkt i dette beskidte kammer. Men hva'er det for noget barnepjat ikke at kunne tage en gibbernakker på morgenkvisten, så støvet kan blive visket af gællerne. Du er vel ikke ved at blive så helleg, at du kun vil drikke vand. La vær med det, Charles Langarm, det blir man så lang i hodet af.

– Lad mig så ta' en enkelt, sa' jæ så, men så kom han med hele tolv. Han havde nok regnet med, at det sku være et enkelt dusin, og så var spillet gående, som han sa', ham kusken, der væltede med musikanterne. – Forstår du så, skipper, at jæ må væk fra Jens Rødtud. Jæ ka' ikke klare mig overfor ham.

Skipper Clausen så medfølede på sin mærkelige gæst. Han forstod sit ansvar, men tøvede med at slå til.

– En sømands liv er helt forskelligt fra en fiskers, Charles. I har jeres frivagter, men ombord på en kutter må man tage det, som det kommer. Atten timer nu i sommertiden

---

Jeg vil lære nyt og kritisere mine egne meninger, så længe jeg lever.

Goethe
(1749–1832)

er en almindelig arbejdsdag. Tror du, du kan finde dig i det?

– Hvorfor sku jæ ikke det. Jæ hedder ikke Charles Langarm for ingen ting. Jæ ved bare, at jæ ikke ka finde mig i det liv, jæ lever. Ta mig med, skipper. Gi' mig en chance! Du ska' ikke komme til at fortryde det.

– I Guds navn da, svarede den gæve skipper, og samme dag blev Charles forhyret med kutter »Nordstrand«.

Uddrag af *P. Lodberg Jensens* bog »Jeg gik mig over sø og land«. – Udgivet af Lohses Forlag.

Kristendoms- undervisningen i folkeskolen

Der bliver ofte talt og skrevet om den lige-gyldighed, som vor tids ungdom udviser over for kristendommen. Og når emnet bliver debatteret, så er det næsten de samme kanoner, man kører i stilling hver gang: tomme kirker – forhåndsindstilling til faget i skolen, både af elever og deres forældre – ungdomsgudstjeneste, som kun har succes første gang – venstredrejede lærere, som devaluerer faget i skolen, o. s. v. De kan selv fortsætte opremsningen. Men det er mit indtryk, at debatten ofte ebber ud, inden man når sagens kerne, nemlig, hvad er hovedårsag til denne ligestyldighed, som man daglig må indkassere.

Min foreløbige erkendelse i folkeskolen er, at mange af vore elever på 8.-10. kl. trin ikke kender forskel på navne som Johannes Døber, Martha, Paulus, Moses, Grundtvig, langfredag, pinsedag o. s. v. Så hvis en betydelig del af forældrekræden har det på samme måde, vil det være unaturligt at forvente, at denne del af befolkningen skulle have et »forhold« til noget, som man

intet kendskab har til. Her skal i parentes bemærkes, at jeg er ganske klar over, der både blandt de helt unge og lidt ældre findes personer, som har et godt kendskab til NT, uden dog at have et positivt forhold til Bibelen.

Lad os bare lange ud efter lærerne. De klarer sig. Forøvrigt mener jeg, at hovedparten af lærerne gør et pligtopfyldende arbejde på denne front. Måske kunne man ønske, at 10-20 pct. af lærerne skulle være »fritaget« for at undervise i kristendom. Men hvem skulle så overtage denne del af undervisningen i sådanne klasser? (Jeg melder fra!) Men hvilken virksomhed, privat som offentlig, kunne ikke afse nogle procenter af personalet til løsning af bestemte opgaver?

Lad os derimod forestille os den ideelle lærer. (Hvem er det?) Denne kan sikkert nå igennem det tilmålte pensum en enkelt gang fra 1.-7. skoleår. Dette vil med andre ord sige, at man får nogle grundbegreber gennemgået 2-3 gange: Fadervor, dåb, nadver, de tre trosartikler, påske og pinse m. v. Vi må vist indrømme, at dette er vanskeligt tilgængeligt stof, både for degn og præst og 13-14 års børn.

Jeg er overbevist om, at mange forældre har glemt, at der er noget, som hedder gentagelser og gentagelser, hvis lekturen skal tilegnes. Eller kan man i dette fag køre efter parolen: Gå på biblioteket og slå op i NT, hvis der siden opstår et behov? Eller sagt på en anden måde: Mange forældre har fejlbedømt situationen de sidste 10-15 år. Man regnede måske med, at folkeskolen gav en kollektiv indføring i kristendoms-

---

*Når pigen er atten år,
og kender ej til savn og smerte.
Hun drømmer om en evig vår,
og tror alene på sit hjerte.*

F. L. Høedt
(1820-1885)

kundskab, hvilket tidligere var en selvfølge, men som de sidste år – mange steder – har været en stor misforståelse.

Jamen i 8.–9. kl.? vil De måske spørge. Ja, der tilegner vi os et lille overblik over de forskellige religioner (ca. 37×45 min. pr. år).

Vi har nu fulgt den ideelle lærer. Hvordan vil vægtskålen stille sig i den klasse, som har haft en »almindelig lærer?« Skal jeg selv svare, kan jeg gøre det meget kort: Det er min opfattelse, at en meget stor del af de elever, som forlader folkeskolens 9.–10. kl.-trin, ikke kan deres Fadervor, langt færre: »Altid frejdig, når du går«.

Næh, jeg er egentlig ikke sortseer, som De nu vil sige. Men hvis man tænker i nye baner for at supplere skolens kristendomsundervisning, så må vi nødvendigvis gøre os vor stilling klar.

Forældre bør være helt indforstået med, at det formynderi, som man har afgivet til folkeskolen, ikke kan imødekommes, bl. a. på grund af tidnød. Vi skal naturligvis have størst mulige timetal på alle kl.-trin, også på 1. og 2. trin, som måske er i fare. Men hvis man mener, at vi kan tale lidt seksuallære med de mindste små, så kan vi nok også finde nogle bibelske tekster at fortælle dem, f. eks.: »Lad de små børn komme til mig!« – og det uden at de små væsener får neuroser.

Vi må selvfølgelig ikke forkaste folkeskolens kristendomsundervisning. Men vi må gøre os klart, at den fremover skal suppleres endnu mere end tilfældet er i dag, såfremt vi ønsker, at det kristne budskab i Danmark skal overleve os.

Vagn Markussen

Uvidenhed er tankens nat, men en nat uden måne og stjerner.

*Konfutse
(550–478 f. Kr.)*

Siden sidst

Efterår – ja, vi har jo alle vor mening om, hvilken årstid der er kønnet, mest tiltrækkende, afskrækkende o.s.v.

Jeg kan vældig godt lide *alle* årstider, og jeg har altid glædet mig til efteråret.

Hvorfor?

Jo, da kom de lange aftener, hvor jeg fik tid til at læse bøger. Jeg mindes med glæde læsningen af Ingemanns historiske romaner, Dronningens vagtmester. Gøngehøvdingen, og ikke at forglemme Dalsgaards og A. P. Vestergaards drengebøger m. fl. En tid, der aldrig glemmes.

Efterår, hvor alt forbereder sig til vinter. Naturen gør sig klar, træerne afgiver deres frugter, derefter løvpragten, og »livsenergien« formindskes. Landmanden har travlt med at bjerge roehøsten, pløje markerne o.s.v. Kvæget kommer på stald, bliver klippet. Igen dette – alt forbereder sig på efterår og vinter.

Siden sidst har vi oplevet meget.

Blandt andet efterårsferien.

Efterskoleeleverne rejste hjem. Pigerne fik travlt med rengøring, og højskoleklassen med Arne R., Jeppe og undertegnede rejste til Paris. Jeg kom med på afbud fra Grønbæk, der ellers skulle have været med. Var i grunden ked af det – havde regnet med at besøge venner fra gamle HU-dage, men turen var det værd. Hvor oplevede vi dog meget. Historien, som jeg jo altid har interesseret mig for, blev levende på en ny måde. »Jeg så det«, igen denne betagelse, der fylder én med glæde. Selvfølgelig er der også negative sider ved turen – bl. a. at der er langt til Paris, når det køres ud i ét stræk. I næste nummer gives der en fuldstændig elevberetning om turen – læs den.

I gamle dage var 3. november en højtidsdag. Tænk, hvor mange unge mænd der i tidens løb begyndte et højskoleophold på denne dato. Hovedparten oplevede en givende tid. De fleste rejste efter endt ophold

hjem for at fortsætte deres erhverv, men fyldt af livsmod, nye tanker, og var siden mærket af dette mærkelige fællesskab, der hedder *et højskoleophold*. Andre skiftede erhverv, og her kan jeg selvsagt ikke andet end fremhæve, at mange, mange af de i dag lidt ældre lærere netop begyndte deres uddannelse med et højskoleophold, der siden prægede hele deres indstilling.

Vi modtog ikke nye elever den 3. november, men alligevel mærkede vi lidt til det, idet der ankom 3 nye elever 2. november. Jeg tør sige, at vi ventede dem – de var – og er meget velkomne. Så er højskoleklassen af tilfredsstillende størrelse – eller skal vi sige efter forventning.

Hverdagen var afbrudt af terminsprøver. Efterskolen er jo inde i det, vi kalder *uddannelsesmønstret*, d.v.s. at enhver må stå til ansvar for sin viden eller uvidenhed. Resultaterne foreligger, men dog ikke for reaktionen.

Så nærmer vi os møderækken i november. Gid at mange – også gamle elever – vil møde op – at vi måtte opleve et fællesskab gennem mødernes forkyndelse.

Snart står juleforberedelserne for døren. Julehilsner til bladet må snarest indsendes.

Og endelig – husk, at højskolen begynder nyt kursus 5. januar 1971.

Ths. M.

Vinderupstævnet 1971

Igen indbydes der til stævne i Vinderup. – Vi venter, at mange vil slutte op. Gamle elever, deres pårørende og iøvrigt *alle* er hjerteligt velkomne.

Programmet omfatter: Velkomst – foredrag – kaffe – underholdning ved eleverne og afslutning. – Notér datoen – og kom så!

Jeg har lige modtaget nedenstående bøger. Anmeldelsen kommer senere for enkelte af dem.

Lohses Forlag

Carl Hermansen: Det nye samfund. kr. 11,50.

Axel Hjeresen: Guds plan. kr. 23,00.

Lodberg Jensen: Jeg gik mig over sø og land.

kr. 23,00.

Basilea Schlink: Min livsvej. kr. 25,30.

Det nye år – Indre Missions almanak. kr. 7,00.

Arbejdere i Indre Mission 1971. kr. 11,50.

Frimodts Forlag

Stuart Jackmann: Davidsen-sagen. kr. 25,30.

Adrian Johansen: Ringene breder sig. kr. 25,30.

D. Wilson: Dr. Ida – lægemissionær i Indien.

kr. 28,75.

✧ Højskolepost

Vore møder

25. november: Haderup. A. Kr.

30. november: Ølby. Ths. M.

7. december: Skibbild. Ths. M.

14. december: Bedsted. Ths. M.

Vinderup den 2. december

Husk mødet – slut op – kom mange – I er ventet. – Vi mødes altså i Vinderup.

Bryllup

Aase Nybo Nielsen, årg. 1965, er viet til gdr. Alsted, »Kobbelgaard«, Tørring.

Andre stævner

kan afholdes, hvis I retter henvendelse herom til skolen. – Vi kommer gerne.

Vandremappernes besøg

2. oktober: »Brevduen«, 1931.

29. oktober: »Sputnik«, 59-60.

5. november: »Solstrålen«, 67-68.

Tak for besøgene.

A. Kr.

* Adresseforandringer

- 70-71 Anders Christensen, Snese, 4733 Tap-
pernøje.
- 70-71 Lars Østergaard, Mellemgaard, Kobbep-
rup, 7850 Stoholm.
- 68-69 - 70-71 Frk. Lili Kirstine Dalgaard,
Bellisvej 7, 7490 Aulum.
- 67-68 - 69-70 Jørgen H. Svendsen, Vejrum-
bro, 8800 Viborg.
- 69-70 Frk. Karen Marie Meldgaard, Nr. Nissum
Højskole, 7620 Lemvig.
- 69-70 Frk. Birthe Green, Skt. Lukas stiftelsen,
2900 Hellerup.
- 1969 Fru Inga Clausen, Grundtvigsvej 22,
st. tv., 7400 Herning.
- 68-69 Frk. Mette Marie Kristiansen, Nørre-
gaardsallé 30, 7400 Herning.
- 68-69 Frk. Ellen Ladegaard, Elevboligen,
Blegdamparken 13, 9000 Aalborg.
- 68-69 Mogens Poulsen, Gramstrup Mølle,
7770 Vestervig.
- 68-69 Jens Otto Uggerhøj, Højgaard, Vrejlev,
9760 Vrå.
- 1968 Kristen Grysbæk, Åvænget 2,
4293 Dianalund.
- 67-68 Frk. Hilda Barslund Pedersen, Fønnes-
bechsgade 10, 1., 7400 Herning.
- 1967 og 68-69 Frk. Ulla Jensen, Shell Cafe-
teriet, Skjernvej, Arnborg, 7400 Herning.
- 1967 Fru Magda Jensen, Prins Burisvej 12,
Mejdal, 7500 Holstebro.
- 66-67 Hans Schultz Jensen, Døestoft, Naur,
7500 Holstebro.
- 66-67 Villy Holm, Peter Bangsvej 40, 2. th.,
2000 København F.
- 66-67 Erik Jørgensen, Rosenhøj, Langbo,
7490 Aulum.
- 1966 Frk. Betty Albæk, Hovedgaden 36, Lind,
7400 Herning.
- 1966 Frk. Ingrid Graversen. - Fru Ingrid B.
Rask, Odby, 7790 Hvidbjerg.
- 65-66 Peder Tanderup, Risgaard, Rønbjerg,
7800 Skive.
- 1965 Frk. Aase Nybo. - Fru Aase Alsted,
Kobbegaard, 7160 Tørring.
- 1965 Frk. Erna Bødker. - Fru Erna B. Jensen,
Lindevænget 31, 7560 Hjerm.
- 1964 Fru Kaja Krogh Jensen, Haurum,
8881 Thorsø.
- 63-64 Søren Chr. Kristensen, Hjertergaards-
vej 30, Voel, 8600 Silkeborg.
- 1963 Frk. Anni Videbæk. - Fru Anni Sangill,
Elmely, 6932 Troldhede.
- 62-63 Arne Taulborg, Tulipanvej 6, Bjerregrav,
8900 Randers.
- 1962 Fru Agnes Hummelose, Toftgaard,
Svenstrup, 7830 Vinderup.
- 1962 Frk. Karen Jørgensen. - Fru Karen J.
Nielsen, Jegstrupvej 126, 8800 Viborg.
- 1962 Fru Grethe Søgaard Pedersen, Valde-
marsvej 27, 2. tv., 7400 Herning.
- 61-62 Leif Bjarne Pedersen, Nygade 6, 1.,
7500 Holstebro.
- 61-62 Vagner Rod, Søndergade 53, 1. tv.,
8850 Bjerringbro.
- 1960 Fru Bodil Hansen, 8983 Gjerlev J.
- 1960 Fru Martha Hansen, Lyngvej 139,
3450 Allerød.
- 1960 Fru Anna Kirstine Haahr, Markvænget 9,
7280 Sdr. Felding.
- 59-60 Ejgil Søb Pedersen, Vandel Plantage,
7700 Thisted.
- 1959 Frk. Margrethe Jensen, Stationsvej 9,
7550 Sørvad.
- 1955 Fru Betty Andersen, Brinkevej 27,
6933 Kibæk.
- 1954 Frk. Kirsten Helsager, Vestergade 125 F,
7400 Herning.
- 1954 Fru Tove Maagaard, Lyngvej 13,
7372 Kølør.
- 1954 Fru Johanne Madsen, Vestervang 45,
8850 Bjerringbro.
- 53-54 Gunnar Larsen, Hannerup, 9500 Hobro.
- 52-53 Gunnar Madsen, Vestervang 45,
8850 Bjerringbro.
- 51-52 Gdr. Niels Odgaard, Philipsdal, Torup,
8860 Ulstrup.
- 1943 Frk. Else Poulsen, Enghavevej 32,
7400 Herning.
- 1940 Fru Stinne Nørgaard, Søndermarken 15,
7420 Hammerum.
- 1940 Fru Marie Aagaard. - Fru Marie Schultz,
Kolsnapskovvej 2, 6500 Vojens.
- 1934 Frk. Augusta Bøjsen, Stenildvej 17,
6990 Ulfborg.

Udgivet af Nr. Nissum Højskoles Elev- og Venne-
forening. - Redigeret af forstander Ths. Mogensen.

CHRISTENSENS BOKTRYKKERI STRUP 23936

HØJSKOLEKURSUS

Opmærksomheden henledes på de nye kursusterminer, som er gældende fra 1971.

4 mdr. kursus begynder pr. september.

5 mdr. kursus begynder pr. januar.

9 mdr. kursus begynder pr. september.

Skoleplan, oplysninger m. m. sendes gerne på henvendelse hertil.

Ellen og Ths. Mogensen.

Nr. Nissum

Nordvestjyllands skoleby

*Mange fritidstilbud
Helt moderne kollegieforhold
Store sportsanlæg
Rigt kulturliv
Enestående smuk natur
Nær Lemvig, Struer og Holstebro*

Nordvestjysk Realkursus

Statsanerkendt realeksamen på 2 år for unge og voksne.

Kursusleder Ove Ellebæk, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.

Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 10 55.

Nr. Nissum Seminariums HF-kursus (Nordvestjysk HF-kursus)

2-årigt kursus på baggrund af realeksamen, 9., 10. klasse eller lignende. I 1971 forventes oprettet fem nye HF-klasser.

Nr. Nissum Seminariums kontor, Svinget 5,

Nissum Seminarieby, 7620 Lemvig.

Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 12 22.

Nr. Nissum Seminarium

Læreruddannelse på baggrund af HF-eksamen eller studentereksamen. Mange linjetilbud, alle pædagogiske specialer.

Nr. Nissum Seminariums kontor, Svinget 5,

Nissum Seminarieby, 7620 Lemvig.

Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 12 22.

Nr. Nissum Høj- og Efterskole

Efterskoleophold – 10 mdr.s fællesskole. Alm. fag, valgfrie fag, 9. og 10. classes statskontrolleret prøve kan fås.

Højskoleophold – 4 mdr. fra sept. – 5 mdr. fra jan.

Forstander Ths. Mogensen, Nr. Nissum Høj- og Efterskole,

Nr. Nissum, 7620 Lemvig.

Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 10 04.

Den jyske Pensionisthøjskole

En ny skole i sin art. Fortrinsvis 14 dages kursus for ældre.

Forstander Sv. E. Christensen, Borumvej 13,

Nissum Seminarieby, 7620 Lemvig.

Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 13 13.